

Oponentský posudek rigorózní práce

Kamil Švec, *Aplikace teorie koalic na regionální úrovni*

Cílem rigorózní práce Kamila Švece je aplikace teorie koalic na krajskou úroveň politického procesu v ČR. Autor tak navazuje na svou bakalářskou práci obhájenou v roce 2006 pod názvem *Aplikace teorie koalic na proces utváření krajských rad v České republice*. Předložená rigorózní práce se kromě úvodu a závěru skládá ze dvou základních, přibližně stejně dlouhých částí, k nimž je ještě přidána kratičká třetí část v rozsahu tří stran. První část práce obsahuje teoretické vymezení, v němž se autor soustřeďuje na teorii her, teorii racionální volby a na teorii koalic, již přirozeně věnuje nejvíce prostoru. Druhá část práce se zabývá vlastní aplikací teorie koalic na utváření krajské politické scény po roce 2000, přičemž těžiště autorova zájmu představují krajské volby a povolební vyjednávání v roce 2004. Kratičká třetí část má charakter jakéhosi shrnutí před vlastním závěrem rigorózní práce.

V práci lze vyzdvihnout teoretické zázemí autora, dobrou orientaci v tématu, znalost relevantní zahraniční i domácí literatury. Rozpaky ovšem působí kompozice práce, zejména její druhé části. Vzniká dojem, že v rigorózní práci se možná až příliš odráží proces jejího vzniku. V každém případě by měl autor při obhajobě vysvětlit, v čem spočívá přidaná hodnota rigorózní práce oproti bakalářské práci, na níž navazuje. V této souvislosti se – pro budoucí rozvíjení tématu – nabízí i otázka rozšíření záběru práce o volební výsledky a koaliční jednání z roku 2008, které se – oproti volbám v letech 2000 a 2004 – konaly v značně odlišné politické situaci na národní úrovni. Výsledný obraz by byl plastičtější a průkaznější.

Pokud jde o kompozici, při další práci s textem by bylo žádoucí posílit přehlednost druhé části. Práci by prospělo, kdyby kapitola 2.4 věnovaná orgánům krajské samosprávy, byla umístěna hned za kapitolu 2.1 o genezi krajské samosprávy. I tak zůstane určitý problém, jak vyřešit roztržení výsledků krajských voleb 2000 a 2004 do subkapitoly 2.2.1 a kapitoly 2.5, resp. 2.6. Šťastné není směšování volebního systému (2.2) a konkrétních volebních zisků v letech 2000 a 2004 (2.2.1).

V rigorózní práci se objevují terminologické nepřesnosti, které však lze snadno napravit. Autor téměř důsledně používá termín *vyšší územně správní celek* (s. 8,,9, 10, 14, 60 a jinde). Správný název dle Ústavy ČR i dle Ústavního zákona č. 347/1997 Sb. je *vyšší územní*

samosprávný celek. Dále autor pracuje s termínem *subnárodní* (s. 7, 8, 11, 14 a jinde), případně *substátní* (např. s. 10, 38, 42) – vhodnější adjektivum by patrně bylo *subnacionální*. K diskusi je rovněž užívání pojmu *velká koalice* ve významu *Oversized Coalition* nebo *Surplus Majority Coalition* (např. s. 35). I když má toto užívání oporu v české literatuře, sám bych se zde asi přikláněl k Balíkově přístupu, o němž se autor ostatně zmiňuje na s. 37.

Ke splnění cíle autor formuluje dvě hypotézy. Tou první je předpoklad, že „krajské samosprávné celky jsou od svého vzniku novým prostorem pro politické strany, který jim dává možnost soupeřit o moc a ujímat se jí na základě uzavíraných více či méně dlouhodobých dohod – koalic“ (10). Druhá hypotéza by měla prověřit možnost aplikace teorie koalic na regionální úrovni. Obě formulované hypotézy mají podle mého názoru příliš obecný charakter a působí spíše jako kosmetický doplněk.

Přes všechny tuto výhrady lze konstatovat, že předložená rigorózní práce Kamila Švece přináší řadu podnětů pro výzkum politického procesu na krajské úrovni, i pro další propracování teorie koalic. Zvláště slibná je z tohoto hlediska kapitola 2.6., která se zabývá formováním krajských koalic po volbách v roce 2004.

Doporučuji práci k obhajobě před rigorózní komisí.

15.10.2009

Doc. PhDr. Jaroslav Čmejrek, CSc.